

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЯК ЗАСІБ забезпечення СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Сталий розвиток підприємства часто пов'язують з поняттями «стійкість», «рівновага», «пропорційність». Окремі автори стверджують, що сталий розвиток полягає у поступовій зміні всіх показників стійкості підприємства, яке здатне протистояти безладу і зберегти при цьому цільність та основні властивості [1, с. 13].

Однією з важливих характеристик сталого розвитку підприємства є його фінансова стійкість, тому необхідним є формування ефективного фінансового механізму.

Автори [2, с. 158] визначають механізм фінансового управління підприємством як гнучку, динамічну систему, що характеризується набором елементів та їхнім взаємозв'язком, у якій рух одного чи декількох провідних елементів викликає функціонування інших. У [3, с.14] зазначено, що «фінансовий механізм є цілісною системою управління фінансами підприємства, яка призначена для організації взаємодії об'єктів і суб'єктів господарювання у сфері фінансових відносин, формування і використання фінансових ресурсів, забезпечення ефективного впливу фінансової діяльності на результати роботи підприємства». Найбільш розповсюдженим у фінансово-економічній літературі є виділення таких взаємозалежних елементів фінансового механізму: фінансові методи, фінансові важелі, фінансові інструменти, правове, нормативне та інформаційне забезпечення.

Фінансовий механізм має дві взаємопов'язані сторони: 1) об'єктивна сторона проявляється в тому, що його будують відповідно до вимог об'єктивних економічних законів; 2) суб'єктивний характер полягає в тому, що його формує вищий менеджмент для вирішення завдань, що стоять на тому чи іншому етапі розвитку підприємства.

Задля забезпечення сталого розвитку підприємства науковці пропонують розглядати фінансовий механізм з точки зору адаптивного підходу. Адаптивність фінансового механізму проявляється в тому, що система перебуває у постійному русі, його елементи безперервно взаємодіють між собою, а це призводить до зміни рівня їхнього розвитку. Внутрішня структура кожного з елементів фінансового механізму постійно змінюється, тому вони ніколи не досягають рівноважного стану. Це означає, що лише повне використання всіх елементів на кожному з етапів розвитку підприємства забезпечує можливість досягнення стратегічних цілей та отримання синергетичного ефекту [1, с. 54]. Формування фінансового механізму сталого розвитку підприємства передбачає зміну його функціонального призначення, структури, принципів, систем забезпечення. Базовими елементами фінансового механізму є: мета, об'єкти, суб'єкти, принципи, функції та методи. Метою фінансового механізму сталого розвитку підприємства є досягнення стійкого фінансового забезпечення діяльності та відтворювальних процесів на підставі збалансованості інтересів усіх груп учасників фінансово-економічних відносин. Об'єктами механізму є: фінансові відносини; джерела фінансування; фінансові ресурси. До суб'єктів відносять: організаційні структури управління; держава; постачальники; споживачі продукції; фінансово-кредитні інститути; підприємницькі структури. Основними принципами фінансового механізму сталого розвитку підприємства є: цілеорієнтованість; адаптивність; системність; гнучкість; динамічність; фінансова самоорганізація; узгодженість інтересів. Для забезпечення сталого розвитку підприємства використовують такі методи: ціноутворення; інвестування; кредитування; оподаткування; фінансування. Механізм реалізації передбачає: вибір фінансової стратегії сталого розвитку; розроблення стратегічного фінансового плану; прогнозування сталого розвитку на основі стратегічної вартості підприємства. Системи забезпечення поділяють на: 1) вхідні – нормативно-правове забезпечення, фінансовий облік і звітність, нефінансова звітність, управлінський облік і звітність, інтегрований облік і звітність; 2) функціональні: стратегічна діагностика, фінансовий аналіз, управлінський аналіз, фінансове планування, фінансовий контролінг [1, с. 61]. Основною характеристикою фінансового механізму сталого розвитку є безповоротність або неповторність, що означає неможливість змінити спрямованість процесів саморозвитку суб'єкта господарювання.

1. Костирко Л. А. *Фінансовий механізм сталого розвитку підприємств: стратегічні орієнтири, системи забезпечення, адаптація: монографія* /Л.А. Костирко. – Луганськ: Вид-во «Нолідж», 2012. – 474 с.

2. Лизанець А. Г. *Управління економічною стійкістю організації в сучасних умовах* / А.Г. Лизанець, М.Ф. Козарь // *Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка*. – 2014. – Вип. 33, ч.2. – с.158-164.

3. Партин Г. О. *Фінансовий менеджмент: підручник* / Г.О. Партин, Н.Є. Селюченко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. – 388 с.

Т.І. Павелчак
Науковий керівник – аспірант О.Л. Мицишин

НОВІ МЕТОДИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Розвиток ринкових відносин в Україні вимагає від підприємців підвищення ефективності їх діяльності, досягнення більш високого рівня конкурентоспроможності. Саме орієнтація на людський фактор дозволяє отримати значне зростання продуктивності та ефективності праці, сприяє підвищенню рівня капіталізації організації. Тому в сучасних умовах оптимізація системи мотивації персоналу стає одним із ключових факторів, що забезпечує розвиток підприємства [1].